

ефективність інтенсифікації ставкового рибництва в сучасних умовах, особливості росту різних видів риб та вмісту високомолекулярних жирних кислот у їхніх м'язах. Висвітлюється тема селекції і розведення риб, технології інкубування ікри, а також показано сучасну епізоотичну ситуацію прісноводних водойм та її вплив на фізіологічні та біохімічні показники їхтіофауни.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ В ДЕРЖАВНІЙ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІЙ БІБЛІОТЕЦІ УКРАЇНИ ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Самчук Л.І.

*Державна науково-педагогічна бібліотека України
імені В.О. Сухомлинського (м. Київ)*

Одним з пріоритетних напрямів діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського (ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського) як наукової установи загальнодержавного рівня та спеціальної академічної книгозбірні є науково-інформаційне забезпечення розвитку наук про освіту, педагогіки, психології й освітянської практики, зокрема первинними та вторинними документами у традиційній й електронній формі.

Завдяки тісним зв'язкам з науковцями Національної академії педагогічних наук України (НАПН України) фахівці ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського узгоджують свою інформаційну роботу з діяльністю її установ. Перед науковцями книгозбірні постала необхідність удосконалення інформаційно-бібліографічної роботи, завдяки чому забезпечення наукових розробок НАПН України було б оперативним, повним та кваліфікованим. Дослідивши й узагальнивши вітчизняний і зарубіжний досвід інформаційної діяльності, науковці дійшли висновку щодо доцільності укладання компактних за обсягом бібліографічних посібників, які отримали найменування «структуровані бібліографічні списки» (СБС) [1, с. 79]. Метою створення списків є підтримка наукових робіт установ НАПН України, спрямованих на вирішення проблем, що постали перед освітянською галуззю України на сучасному етапі. Бібліограф-укладач, уважно аналізуючи наукові публікації з теми, самостійно групує матеріал і вносить необхідні зміни до структури СБС. Проте при створенні СБС важливим є високий рівень якості цих документів. Один із шляхів досягнення цього – співпраця науковців та бібліографів. Тісне співробітництво з ученими на всіх етапах роботи з підготовки СБС забезпечує кваліфікований підбір літератури, класифікацію документів і визначення термінів відповідно до сучасного стану педагогічної науки, раціональний вибір структури списків. З метою чіткої організації інформаційно-бібліографічної підтримки наукових досліджень НАПН України розроблено форму подання листа-запиту, в якому вказується замовник (установа НАПН України), тема

запиту, види документів, хронологічні межі, вид надання інформації, термін виконання, спосіб доставляння.

Серед СБС, складених протягом 2002–2016 рр., відзначаються ґрунтовністю, повнотою, широким охопленням матеріалу: «Життєва компетентність особистості», «Зміст та методичне забезпечення Державного стандарту початкової загальної освіти», «Метод проектів у сучасній школі», «Створення концепції профільної школи», «Теорія і практика проектування інноваційних педагогічних систем 12-річної школи», «Моделі інноваційного розвитку різних типів навчальних закладів» тощо.

Практичним втіленням результатів теоретичного пошуку науковців із вказаних тем стало видання посібників «Життєва компетентність особистості: від теорії до практики» [2], «Метод проектів: традиції, перспективи, життєві результати» [3], каталогу виставки «Вітчизняний та зарубіжний досвід роботи з обдарованими дітьми» [4], науково-допоміжного бібліографічного покажчика «Профільне навчання в старшій школі: шляхи розвитку» [5], який надрукувала газета «Освіта України» як спеціальний випуск, його отримали понад 150 тис. передплатників тощо.

Також спільно з науковцями НАПН України проведено низку заходів щодо запровадження в навчально-виховному процесі інноваційних технологій, сучасних концепцій, програм, методик, зокрема Міжнародну науково-практичну конференцію «Моделі інноваційного розвитку 12-річної школи» (2009), педагогічні читання «Компетентнісний потенціал проектної діяльності у загальноосвітньому навчальному закладі» (2010), Всеукраїнські науково-практичні конференції «Компетентнісно спрямована освіта: перший досвід, порівняльні підходи, перспективи» (2011), «Дослідницький компонент у діяльності загальноосвітніх навчальних закладів та позашкільних закладів освіти: ретроспектива і перспектива» (2013) тощо.

Отже, інформаційно-бібліографічне забезпечення наукових досліджень є одним із пріоритетних напрямів роботи ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського, і надалі ця діяльність буде цілеспрямовано удосконалюватися. У процесі інформаційного забезпечення наукових проектів НАПН України підвищився фаховий рівень усіх учасників інформаційної діяльності – як виробників бібліографічної продукції, так і її споживачів; науковцям була надана значна допомога у формуванні джерельної бази, яка сприяла якісному здійсненню досліджень.

Перспективним напрямом інформаційно-бібліографічного забезпечення галузі в наукових дослідженнях, зокрема з вивчення історії вітчизняної педагогічної науки, освіти та практики вважаємо широкую репрезентацію рідкісних видань, які ввійшли до складу наукового об'єкта ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського «Документи психолого-педагогічного та історико-культурного напрямку XVIII – початку XX століття» і є національним культурним надбанням [6].

Джерела та література

1. Пономаренко Л. Формування системи бібліографічних посібників у ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського / Л. Пономаренко // Історія освітянських бібліотек

України : наук. зб. / АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – К., 2006. – С. 75–83. – Бібліогр. : 12 назв.

2. *Життєва компетентність особистості: від теорії до практики* : наук.-метод. посіб. / АПН України, Ін-т педагогіки, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін.] ; [за наук. ред. І. Г. Єрмакова]. – Запоріжжя : Центріон, 2005. – 640 с. – Бібліогр. : с. 607–632.

3. *Метод проектів : традиції, перспективи, життєві результати : практико-орієнт. зб.* / АПН України, Ін-т педагогіки, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [ред. рада: С. М. Шевцова (голова), І. Г. Єрмаков (наук. кер. і ред.), О. А. Федоренко та ін.]. – К. : [б. в.], 2003. – 504 с. – Бібліогр. : с. 491–500.

4. *Дослідницький компонент у діяльності загальноосвітніх навчальних закладів та позашкільних закладів освіти : ретроспектива і перспектива* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 21 листоп. 2013 р. / МОН України, НАПН України, Ін-т обдар. дитини НАПН України [та ін.]. – К., 2013. – 292 с.

5. *Профільне навчання в старшій школі: шляхи розвитку* : наук.-допом. бібліогр. покажч. Вип. 1 / АПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд. : Пономаренко Л. О., Ніколюк Л. І., Самчук Л. І. та ін.] // Освіта України. – 2005. – 6–9 груд. (№ 90/91). – С. 1–63.

6. *Мацібора Н. Г.* Особливості історико-бібліографічного дослідження книжкових і журнальних колекцій XIX – початку XX ст. з фонду Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського / Н. Г. Мацібора // *Наук. пр. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського / НАПН України ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського*. – К. : Пед. думка, 2010. – Вип. 2 : Всеукраїнський інформаційний ресурс з питань психолого-педагогічної науки і освіти: сучасний стан та шляхи розвитку. – С. 274–280. – Бібліогр.: 10 назв.

ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОГРАФІЧНИЙ РЕСУРС «ВИДАТНІ ПЕДАГОГИ УКРАЇНИ ТА СВІТУ» ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО ЯК СКЛАДОВА НАУКОВО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТИ

Страйгородська Л.І.

*Державна науково-педагогічна бібліотека України
імені В.О. Сухомлинського (м. Київ)*

На сучасному етапі розвитку бібліотечної справи відбувається переосмислення ролі й місця бібліотечно-інформаційної діяльності в задоволенні читачьких потреб і запитів сучасного користувача. Сьогодні книгозбірня є провідним інформаційним центром, науково-інформаційною службою, ключовим у діяльності якої є орієнтація на користувача. Основним напрямом роботи стає створення власних та придбання існуючих бібліографічних, реферативних повнотекстових баз даних, формування, розширення й наповнення ресурсів шляхом налагодження корпоративних зв'язків між бібліотеками, що приходить на зміну накопиченню тільки документних фондів. Таким чином, бібліотеки покликані максимально забезпечувати освітньо-наукову діяльність, видозмінюючи комплекс послуг для оперативного, повного і якісного задоволення потреб різних категорій користувачів, у тому числі дистантних.